

İKİNCİ DÖNEM TEOG SINAVI FEN VE TEKNOLOJİ SORULARININ BAZI KRİTERLERE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Yusuf Kaşıkçı
Amasya Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
kasikciyusuf@gmail.com

Ahmet Bolat
Amasya Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
ahmbolat@yahoo.com

Yrd. Doç. Dr. Salih Değirmenci
Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
salih.degirmenci@amasya.edu.tr

Doç. Dr. Sevilay Karamustafaoğlu
Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
sevilay2000@yahoo.com

Özet

Bu çalışma, 2013-2014 eğitim-öğretim yılında 8. sınıflara uygulanan 2. dönem TEOG sınavı Fen ve teknoloji sınav sorularının öğretim programındaki kazanımları karşılama düzeylerini tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Doküman analizi yöntemi ile yapılan araştırmada, MEB Fen ve Teknoloji Öğretim Programı, MEB resmi WEB sitesi ve Fen ve Teknoloji ders kitabı kullanılarak verilere ulaşılmıştır. Verilerin analizi sonucunda sınav sorularının genel anlamda öğretim programındaki kazanımlarla örtüştüğü ve ağırlıklı olarak soruların 'Maddenin Halleri ve Isı' ünitesi ile 'Canlılar ve Enerji' ünitesine yönelik olduğu tespit edilmiştir. Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nda kazanımlar açısından TEOG' da yer alan Fen ve Teknoloji Testi soru kazanımlarının üniteler, konular ve konulara ayrılan ders saatleri yönünden homojen bir dağılım göstermediği sonuna ulaşılmıştır. Bu çalışma sınavın içeriği ile ilgili yapılmış olup, sınavın uygulama şekli ile ilgili de çalışmalar yapılabileceği önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: TEOG, Fen ve Teknoloji Öğretim Programı, Kazanım.

THE EVALUATION OF SCIENCE AND TECHNOLOGY QUESTIONS IN THE SECOND SEMESTER TEOG EXAMINATION ACCORDING TO SOME CRITERIAS

Abstract

This study was done to determine the reception levels of the acquisitions in the curriculum of Science and Technology examination questions in the second semester TEOG examination which had been applied to 8th grade students in the 2013-2014 Academic Year. In the research which was carried out with the document analysis method, the datas were obtained by using MEB (Ministry of National Education) Science and Technology Curriculum, MEB (Ministry of National Education) official website, and Science and Technology Coursebook. As a result of the analysis of data it was seen that the exam questions corresponded to the acquisitions in the curriculum in general terms and the questions were mainly from the States of Matter and Heat Unit and Living Beings and Energy Unit. With regards to acquisitions in Science and Technology curriculum which are intended to be transferred to the students, it was determined that the acquisitions of Science and Technology test questions in TEOG exam didn't represent a homogeneous distribution in terms of units, subjects and course hours of subjects. It was suggested that 'This study was done related to the content of the exam, studies relevant to the application method of the exam could be done, too.'

Key Words: TEOG, Science and Technology Curriculum, Acquisition.

GİRİŞ

Son yıllarda bilginin çok hızlı bir şekilde artış göstermesi ve bunun sonucu olarak da teknoloji alanındaki gelişmeler toplumların beklenti ve gereksinmelerini değiştirmiştir. Toplumlarda teknolojik uygulamaları kullanabilen, bilgiyi anlayan, problem çözen, sorgulayan ve üretken bireyler yetiştirmek eğitimin temel hedefleri arasında yer almış ve fen eğitimi daha önemli bir hale gelmiştir (Hançer, Şensoy, ve Yıldırım, (2003).

Fen ve Teknoloji Öğretim Programının vizyonu: “Tüm öğrencileri fen okuryazarı bireyler olarak yetiştirmek” olarak tanımlanmıştır. Fen okuryazarı bireyler, araştıran-sorgulayan, etkili kararlar verebilen, problem çözebilen, kendine güvenen, işbirliğine açık, etkili iletişim kurabilen, günlük hayatta karşılaştığı sorunları çözmede bilimsel yolları kullanabilen ve sürdürülebilir kalkınma bilinciyle yaşam boyu öğrenen bireyler olarak tanımlanmaktadır (MEB, 2005).

Eğitim-öğretim sürecinin vazgeçilmez bir parçası olan ölçme değerlendirme: Öğrencilerin başarı düzeylerinin belirlenmesi, öğrenme gereksinimleri, hazır oluş düzeyleri ve öğrenme eksikliklerinin neler olduğu gibi birçok şeyi belirlemek amacıyla yararlanır. Eğitim-öğretimde ölçme ve değerlendirmenin çok geniş bir kullanım alanının olmasına karşın, uygulamada öğrenci başarılarını belirlemeye yönelik olarak kısıtlı bir alana sıkıştırıldığını görmekteyiz (Gültekin, 2003). Eğitim sistemimizde ön görülen kazanımların bireylerde ne kadar gerçekleşip gerçekleşmediğini belirlemek için sınavlar yapılmakta ve bu sınavlar neticesinde alınan puanlarla öğrencilerin bir üst eğitim kurumuna yerleştirilmesi sağlanmaktadır. Öğretim kademeleri arasındaki geçişlerde öğrencilerin seçimi için ilgili sınavlara ihtiyaç duyulmasının bazı nedenleri vardır. Bu nedenler iki açıdan ele alınabilir. Birincisi ilgili kademedeki kurumlara girmek için başvuran öğrenci sayısının kurumun açtığı kontenjandan fazla olması, bir diğeri ise kurumların kendilerinde eğitim-öğretim görmek için başvuru yapan öğrenciler arasından en uygun olanını seçmek istemesidir (Kutlu ve Karakaya, 2007).

Ülkemizde kademeler arasında geçişlerde yapılan sınavlar; yükseköğretim kurumlarına öğrenci seçme ve yerleştirme işlemi, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından, ortaöğretim kurumlarına öğrenci seçme ve yerleştirme işlemi ise Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yapılmaktadır (Bal,2011). MEB’in liselere geçişlerde uyguladığı bu sınavların geçmişten günümüze zaman içerisinde değişimlere uğradığını, yapılan seçme sınavlarının bir kısmının uygulamadan kaldırdığını, bir kısmının revize edilme yoluna gidildiğini ve açılan kurumlara ilişkili olarak yeni sınavların eklendiğini görülmektedir. Türkiye’de ortaöğretime öğrenci seçme ve yerleştirme sürecinde temel belirleyici merkezi sınavlar olmasına rağmen, sınavların, yapısı, içeriği, puan hesaplama yöntem gibi konularda bir istikrar sağlanamamıştır. 1998-2012 yılları arasında dört farklı sınav sistemi uygulanmıştır: Liselere Giriş Sınavı(LGS), Ortaöğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavı (OKS), 6, 7 ve 8. sınıflarda yapılan SBS ve en son sadece 8. sınıfta uygulanan SBS (MEB,1998, 2003, 2005b, 2008). Sınav sistemindeki değişimler, merkezi sınavların eğitim sistemi, öğrenci ve veliler üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak hatta yok etmek gerekçesi ile gerçekleştirilmiştir (Çelik, 2011).

En son olarak ise 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Temel Eğitimden Orta Öğretime Geçiş (TEOG) sınavı uygulamaya konulmuştur. Bu sınavın uygulamaya konulma gerekçesini MEB öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini güçlendirmek, başarı değerlendirmesini sürece yaymak, eğitim sürecinde öğretmenlerin ve okulun rolünü daha etkin kılmak gibi nedenlerle ifade etmektedir (MEB, 2013b). MEB tarafından yapılan TEOG sınavı 8. sınıf öğrencilerine ilk dönem Kasım ayı ikinci dönem Nisan ayında iki farklı günde olmak üzere ilk gün Türkçe, Matematik ve Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi testi; ikinci günde Fen ve Teknoloji, TC İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ve Yabancı Dil testlerinden olmak üzere kırkar dakikalık toplam altı oturumdan oluşmaktadır. Sınavda yer alan sorular çoktan seçmelidir ve sınav, yanlış cevaplar doğru cevap sayısını etkilemeyecek şekilde düzenlenmiştir. İki ayrı dönemde yapılan bu sınav sonuçları iki sınavı olan derslerde birinci, üç sınavı olan derslerde ise ikinci sınav yerine geçmektedir (MEB, 2013).

Birinci ve ikinci dönem uygulanan TEOG sınavı puan ortalamaların %70 ile diploma puanının %30 alınarak orta öğretime yerleştirme puanı (OYP) hesaplanmaktadır (MEB,2013). Bu kapsamda TEOG sınavının uygulama alanı içerisindeki branşlardan biri de Fen ve Teknolojidir. Bu bağlamda TEOG sorularının Fen ve Teknoloji Programı kazanımları ile uygunluğunun belirlenmesi gereklidir. Ayrıca yeni uygulanan bu sınavın değerlendirilmesi ile

varılacak sonuçların ilgili literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. 2013-2014 Eğitim-Öğretim yılında ilk defa uygulanan bu sınavın değerlendirilmesi ile ilgili ülkemizde çok fazla çalışmanın yürütülmemiş olması bu çalışmanın özgün değerini oluşturmaktadır.

Bu çalışma, 2013-2014 eğitim-öğretim yılı ikinci dönem uygulanan Temel Eğitimden Orta Öğretime Geçiş Sınavı (TEOG) Fen ve Teknoloji Dersi Testi sorularının Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programındaki kazanımları karşılama düzeylerini tespit etmek amacı ile yapılmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Çalışma doküman analizi yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Doküman analizi, çalışmada kullanılacak dokümanların elde edilip belirli bir sistem içerisinde inceleme işlemidir (Çepni, 2009; Karasar, 2012). Dokümanlar başka araştırma yöntemleriyle birlikte kullanılabilirdiği gibi tek başlarına bir araştırmanın tüm veri tabanını oluşturabilirler (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Veri Toplama Aracı ve Analizi

Araştırmanın verilerine Fen ve Teknoloji Ders Kitabı, Fen ve Teknoloji Öğretim Programı ve MEB internet sitesi kullanılarak erişilmiştir. Çalışmada 2013-2014 Eğitim-Öğretim yılının birinci ve ikinci eğitim-öğretim döneminde olmak üzere iki aşamada uygulanan TEOG sınavının 2. dönem uygulanan Fen ve Teknoloji testi bölümünde yer alan sorular üzerinde kapsam geçerliliği çalışması yapılmıştır. 2. dönem yapılan TEOG sınavı Fen ve Teknoloji testindeki 20 soru üzerinden uygulama yapılmıştır.

Çalışmada 2. dönem uygulanan TEOG sınavının her bir sorusunun hangi ünite ve konu alanlarına ait olduğu tespit edilerek, soruların dersin hangi ünite ve konu kazanımları ile ilgili olduğu sınıflandırılması yapılmıştır. Yapılan sınıflandırmaların üç alan uzmanı tarafından karşılama düzeyleri tespit edilerek aralarındaki tutarlılık yüzdesi % 83 olarak hesaplanmıştır. Analiz sonucunda elde edilen bulgular frekans ve yüzde dağılımları verilerek betimlenmiştir.

BULGULAR

TEOG sınav soruları ile ilgili kazanımların ilişkilendirilmesi sonucu aşağıdaki tablolardaki veriler elde edilmiştir.

Tablo1: üniteler ve alt konulara ayrılan ders saatleri

Üniteler	Alt Konular	Ders Saati	Kazanımın Karşılık Geldiği Soru Sayısı
1.Ünite (Hücre Bölünmesi Ve Kalıtım)	Mitoz	4	1
	Kalıtım	8	-
	Mayoz	4	1
	Dna ve Genetik Bilgi	8	-
	Adaptasyon ve Evrim	4	-
2.Ünite (Kuvvet Ve Hareket)	Sıvıların ve Gazların Kaldırma Kuvveti	12	-

	Basınç	8	1
	Periyodik Sistem	4	1
	Kimyasal Bağlar	4	2
3.Ünite (Maddenin Yapısı Ve Özellikleri)	Kimyasal Tepkimeler	12	-
	Asit ve Bazlar	12	1
	Suyun Kimyası	4	1
	Ses Dalgaları Ve Sesin Özellikleri	4	1
4.Ünite (Ses)	Müzik ve Fen, Enerji	4	1
	Sesin Yayılma Hızı	4	1
	Isı Ve Sıcaklık	4	2
5.Ünite (Maddenin Halleri Ve Isı)	Isı Alışverişi Ve Hal Değişimleri	4	3
	Hal Değişim Isıları	4	3
	Isınma Ve Soğuma Eğrileri	4	1
6.Ünite (Canlılar Ve Enerji İlişkileri)	Besin Zinciri	12	5
	Geri Dönüşüm ve Enerji Kaynakları	4	-
	Elektrik Akımının Manyetik Etkisi	4	-
7.Ünite (Yaşamımızdaki Elektrik)	Elektrik Enerjisi Isıya Dönüşür	4	-
	Elektrikli Araçların Gücü	4	-
8.Ünite (Doğal Süreçler)	Dünya'mızın Oluşumu Levha Hareketleri	4	-
	Hava Olayları	4	-

Yukarıdaki Tablo 1 incelendiğinde bazı sorular birden fazla kazanımı kapsadığı için toplam soru sayısının 25 adet olduğu görülmektedir. 1. ünitenin toplam 20 ders saati ayrılan "Kalıtım, DNA ve Genetik Bilgi", "Adaptasyon ve Evrim"; 2. ünitenin 12 ders saati ayrılan "Sıvıların ve Gazların Kaldırma Kuvveti"; 3. ünitenin 12 ders saati

ayrılan “Kimyasal Tepkimeler” konulardan hiç soru gelmediği görülmektedir. Ayrıca toplam 24 ders saati ayrılan “Besin Zinciri” konusundan sonraki ünite ve konulardan da hiç soru gelmediği anlaşılmaktadır.

Tablo2: 2. Dönem TEOG Fen ve Teknoloji Dersi soruları ile soru çıkan ünite kazanımlarının eşleştirilmesi

Soru Numarası	Kazanım Numarası																						
	1.Ünite Hücre Bölünmesi ve Kalıtım			2.Ünite Kuvvet ve Hareket		3. Ünite Maddenin Yapısı ve Özellikleri				4. Ünite Ses				5.Ünite Maddenin Halleri ve Isı			6.Ünite Canlılar ve Enerji İlişkileri						
1	1.4	3.1	3.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.1	1.6	1.7	1.8	1.9	1.16
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.1	1.2	1.6	1.7	1.9	1.16
4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.3	1.4	1.6	-	-	-
5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.11	1.12	-	-	-	-
6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.12	-	-	-	-	-
7	-	-	-	2.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	-	-	-	-	-	1.2	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	-	-	-	-	-	-	-	5.1	5.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	-	-	-	-	1.3	1.4	2.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	-	-	-	-	2.1	2.3	2.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	-	-	-	-	4.3	4.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	-	-	-	-	5.1	5.2	5.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.2	1.4	2.2	-	-	-	-	-	-	-
15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.3	1.4	-	-	-	-	-	-	-	-
16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.2	2.3	2.4	-	-	-	-	-	-	-
17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.1	4.3	5.2	-	-	-	-	-	-	-
18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.5	4.6	-	-	-	-	-	-	-	-
19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.1	6.1	6.2	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıdaki Tablo 2 incelendiğinde bazı soruların birden fazla kazanımı içerdiği görülmektedir. Sınavda en fazla soruya(üçer adet), 6.ünitenin 1.6 numaralı kazanımın kaynaklık ettiği tespit edilmiştir. Bu kazanım aşağıda sunulmuştur.

1.6. Fotosentezin canlılar için önemini tartışır.

Tablo 3: Soru çıkan kazanım sayılarının toplam kazanım sayılarına göre frekans ve yüzde oran

Ünite	Kazanım Sayıları	Soru Çıkan Kazanım Sayısı	Oran
1	29	3	%10.3
2	22	1	%4.5
3	31	11	%35.4
4	16	8	%50
5	27	14	%51.8
6	23	11	%47.8
7	23	0	0
8	26	0	0

Tablo 3’ de görüldüğü üzere öğretim programında belirtilen 197 adet kazanımdan 148 adet kazanım kapsayacak şekilde sınav sorularının hazırlandığı görülmektedir. Yine tablodan sınavda ölçülmeye çalışılan tüm kazanımların

% 9,8'ne denk gelen 14 kazanım ile beşinci ünite olan "Maddenin Halleri ve Isı" ünitesinin ağırlıklı olduğu görülebilir.

Kazandırılmaya çalışılan kazanım sayıları ile sınavda soru çıkan kazanım sayıları dikkate alınarak üniteler değerlendirildiğinde beşinci ünitenin % 51,8 ve altıncı ünitenin % 47,8' lik bir oranla en çok soru gelen üniteler, ikinci ünitenin ise % 4,5'lik oranla en az soru gelen ünite olduğu görülmektedir.

Tablo 4: Ünitelere göre çıkan soru sayılarını ve yüzdeleri

Ünite	1.Ünite Hücre Bölünmesi ve Kalıtım	2. Ünite Kuvvet ve Hareket	3. Ünite Maddenin Yapısı ve Özellikleri	4. Ünite Ses	5. Ünite Maddenin Halleri ve Isı	6. Ünite Canlılar ve Enerji İlişkileri	7. Ünite Yaşamımızdaki Elektrik	8. Ünite Doğal Süreçler
Kazanım Sayıları	29	22	31	16	27	23	23	26
Sorular	1	7	10, 11, 12, 13	8, 9	14, 15, 16, 17, 18, 19, 20	2, 3, 4, 5, 6	-	-
Frekans	1	1	4	2	7	5	-	-
Yüzde	%5	%5	%20	%10	%35	%25	-	-

Tablo 4 incelendiğinde en çok sorunun %35'lik oranla 27 kazanımı kapsayan 5. üniteden geldiği görülmektedir. *Maddenin Halleri ve Isı* ünitesinden 7 soru (%35), *Canlılar ve Enerji İlişkileri* ünitesinden 5 soru (%25), *Maddenin Yapısı ve Özellikleri* ünitesinden ise 4 soru (%20) ve *Ses* ünitesinden 2 soru (%10) sorulmuştur. Sınavda soru çıkan üniteler dikkate alındığında en az sorunun %5'lik oranlarla 1. ve 2. Üniteden geldiği görülmektedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bulgular incelendiğinde TEOG sınavında bazı kazanımlardan hiç soru sorulmadığı, bazı kazanımlardan ise bir ya da daha fazla soru sorulduğu söylenebilir. İkinci dönemde uygulanan TEOG sınavının ünite ve konu bazında değerlendirildiğinde 1. ünitenin "Kalıtım", "DNA ve Genetik Bilgi", ve "Adaptasyon ve Evrim"; 2. ünitenin "Sıvıların ve Gazların Kaldırma Kuvveti"; 3. ünitenin "Kimyasal Tepkimeler" konularından hiç soru gelmediği söylenebilir. Ayrıca yedinci ve sekizinci ünite ve konularından da hiç soru gelmediği ifade edilebilir. Ayvacı ve diğ. (2014) tarafından yapılan çalışma sonuçları bu bulguyu destekler niteliktedir. TEOG sınavında öğretim programında belirtilen son iki üniteden "Yaşamımızdaki elektrik ve Doğal Süreçler" hiç soru gelmemesi Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ortaöğretime geçiş sistemi ile ilgili yayınlanan yönetmelikte soruların niteliği olarak "sorular, sınavların yapılacağı tarihe kadar işlenen öğretim programlarının belirlenen kazanımları esas alınarak öğrencinin eleştirel düşünme, analiz yapma, problem çözme, sonuç çıkarma, yorumlama ve benzeri becerileri ölçecek nitelikte hazırlanır" şeklindeki açıklamasından kaynaklanabilir (MEB,2013b). TEOG sınavında okullarda yapılan yazılı sınavlarda olduğu gibi ilk konulardan son konulara doğru artan sayıda soru sorulduğu; Fen ve Teknoloji öğretim programı açısından TEOG'da yer alan Fen ve Teknoloji testi sorularının üniteler, konular ve konulara ayrılan ders süreleri yönünden homojen bir dağılım göstermediği söylenebilir. Ayvacı ve diğ.(2014), Birinci (2014) tarafından yapılan çalışmalarının sonuçları bu bulguyu destekler niteliktedir.

Kazanım sayılarına bakıldığında en çok kazanıma sahip ünite olan Maddenin Yapısı ve Özellikleri (31) ünitesinden 4 soru yer almaktadır. Maddenin Halleri ve Isı (27) ünitesinden ise daha az kazanım sayısı olmasına rağmen 7 sorunun adaylara yöneltildiği söylenebilir. TEOG'ta sorulan soruların ilgili kazanımları Fen ve Teknoloji

Öğretim Programında belirtilen kazanımlarla da uyumlu olduğu da söylenebilir. İlgili çalışmanın Fen ve Teknoloji testindeki soruları çözmek için Fen ve Teknoloji öğretim programındaki hangi kazanımların öncelikli olduğu konusunda ileriki yıllarda bu sınava girecek öğrencilere ve kazanımların aktarılmasında birinci dereceden sorumlu olan öğretmenlere fikir verebileceği düşünülmektedir.

Bununla birlikte okulda öğrencilere kazandırılmak istenen hedef davranışların önemli bir kısmına yönelik sorular olmaması, TEOG sınavının kapsam geçerliliğini etkileyecektir. Bu da, öğrencilerin tam anlamıyla doğru bir ölçme ve değerlendirmeye tabii tutulmamasına sebep olabilir. Birinci (2014)'nin Merkezi Sistem Ortak Sınavlarında İlk Deneyim başlıklı çalışmasında, TEOG'un kapsam geçerliği bağlamında benzer sonuçlar elde ettiği görülmektedir. Bu da çalışmaya destekler niteliktedir.

ÖNERİLER

Aşağıda bu araştırmanın sonucunda bağlı olarak çeşitli öneriler maddeler halinde sunulmuştur.

- *TEOG Sınavında bazı soruların tek kazanımı kapsadığı görülmektedir. Soruların birden fazla kazanımı kapsamaması ile sınavın kapsam geçerliliği artırılabilir.
- *Bu çalışma sınavın içeriği ile ilgili yapılmıştır. Sınavın uygulama şekli ile de ilgili çalışma yapılabilir.
- *Benzer bir çalışma mazeret sınavlarına yönelikte yapılabilir.
- *Testin güvenilirliğini arttırmak amacı ile soru sayısı artırılabilir.
- *Kazanımların ve özellikle sorulan soruların Bloom Taksonomisi'ne göre analizi yapıлып, ilişkilendirilebilir. Bu açıdan da çalışmalar yürütülebilir.

Not: Bu çalışma 06-08 Kasım 2014 tarihlerinde Antalya'da 22 Ülkenin katılımıyla düzenlenen "3rd World Conference on Educational and Instructional Studies- WCEIS-2014"de bildiri olarak sunulmuş olup, JRET Bilim Kurulu hakemleri tarafından değerlendirilerek bu sayıda yayınlanmasına karar verilmiştir.

KAYNAKÇA

- Bal, Ö. (2011). Seviye Belirleme Sınavı (SBS) Başarısında Etkili Olduğu Düşünülen Faktörlerin Sıralama Yargıları Kanunıyla Ölçeklenmesi. Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi, 2011, 2(2), 200-209.
- Birinci, D. (2014). Merkezi Sınavda İlk Deneyim: Matematik Dersi. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi.
- Ayvacı, H. ,Bülbül, S. , Çepni, S. (2014). Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınavı Sorularına Bir Bakış, 11. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi Bildiri Özetleri Kitapçığı ss.373. Mayıs 2014 2(3) , 8-16.
- Çepni, S. (2009). Araştırma ve Proje Çalışmalarına Giriş. (4. Baskı) , Trabzon: Celepler Matbaacılık.
- Çelik, Z. (2011). Ortaöğretime geçiş sistemi ve meşruiyet kaynakları. M. Orçan (Ed). 21. Yüzyılda Türkiye'nin Eğitim ve Bilim Politikaları Sempozyumu içinde (ss. 53-61). Ankara: Eğitim-Bir-Sen.
- Hançer, A., Şensoy., Ö ve Yıldırım, H. (2003) İlköğretimde Çağdaş Fen Bilgisi Öğretiminin Önemi ve Nasıl Olması Gerektiği Üzerine Bir Değerlendirme. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 13,80-88.
- Karasar, N. (2012). Bilimsel Araştırma Yöntemi (23. baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kutlu, Ö. , Karakaya, İ. (2007). Ortaöğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavında Kullanılan Testlerin Faktör Yapılarının Belirlenmesine İlişkin Bir Araştırma Örneği, İlköğretim Online Dergisi , 6(3), 397-410 10.07.2014 tarihinde <http://ilkogretim-online.org.tr> adresinden alınmıştır.

MEB. (1998). Ortaöğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı Kılavuzu (OKS). Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

MEB. (2003). Ortaöğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı Kılavuzu (OKS) ve Özel Okullar Sınavı (ÖOS) Tanıtım Kitapçığı. Ankara: Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EğİTEK), Ölçme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı.

MEB -Milli Eğitim Bakanlığı- TTKB. (2005). İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı. Ankara.

MEB. (2005b). Orta öğretim kurumlarına öğrenci seçme sınavı başvuru formu. 10.07.2014 tarihinde. <http://yegitek.meb.gov.tr/Sinavlar/Klavuz/2005/2005OKSekilavuz.pdf> adresinden alınmıştır.

MEB. (2008). 64 soruda ortaöğretime geçiş sistemi ve seviye belirleme sınavı örnek sorular. Eğitimi Araştırma geliştirme Dairesi (EAR ED), Ankara: MEB yayınları.

MEB -Milli Eğitim Bakanlığı- TTKB. (2005). İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı. Ankara.

MEB. (2013). 2013-2014 Eğitim-Öğretim Yılı Orta Öğretime Geçiş Ortak Sınavları eKılavuzu. 10.07.2014 tarihinde <http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2013/teog2013/TEOGKlavuzu2013.pdf> adresinden alınmıştır.

MEB. (2013b). Ortaöğretim Kurumlarına Geçiş Yönergesi. 10.07.2014 tarihinde http://oges.meb.gov.tr/docs2104/oges_yonerge.pdf adresinden alınmıştır.

Yıldırım, A. ve şimşek, H. (2011). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. (8. Basım) ,Ankara: Seçkin Yayınları.